

Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı ve Jeoetik Oturumu

Sustainable Usage of Natural Resources and Geoethics Session

Yüksel ÖRGÜN TUTAY, Dündar ÇAĞLAN

Geoetik genel olarak, “İnsanın Yerküre ile etkileşime girdiği her yerde, uygun davranış ve uygulamaları destekleyen değerlerin araştırılması ve yansıtılması” olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım, her boyutuyla araştırma dürüstlüğü, mesleki etik ve çevre etiğini içermektedir. Özellikle doğa kaynaklı afetler başta olmak üzere, sonuçları itibariyle yaşamı doğrudan etkileyen mesleki faaliyetlerde bulunan yerbilimcilerin bireysel etik davranışlarının önemli toplumsal boyutu olduğu da açıktır. Yerbilimlerinin her dalında yeterli bilgi ve deneyime sahip yerbilimcilerin, bu birikimi toplumun hizmetine sunma konusunda üzerlerine düşen büyük sorumluluğun yeterince farkında olup olmadıkları da tartışılması gereken bir konudur. Afetlere karşı dirençli kentler oluşturulmasında jeoloji bilim ve uygulamaları ne kadar önemliyse, bu alanda yer bilimcilerin, topluma karşı sorumlu oldukları konusunda daha bilinçli olmaları da o derece önemlidir. Her çalışma alanında olduğu gibi afetlere karşı sağlıklı ve güvenli bir yaşam çevresinin oluşturulmasına öncülük eden mesleki faaliyetlerde de Geoetik değerlerin uygulanması yaşamsal önemdedir.

Madencilik faaliyetleri ve bunun ürünleri olan doğal kaynakların (metalik ve metalik olmayan madenler, katı-sıvı-gaz enerji kaynakları, vd.) kullanımı, endüstriyel ve çevresel açıdan büyük bir öneme sahip olduğu kadar, afete dirençli kent inşasının da esasını oluşturmaktadır. Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımı, aynı zamanda doğal kaynakların korunması, madencilik projelerinin çevreye veya dokundukları insanlara en az veya hiç zarar vermeyecek şekilde tasarlanması, işletilmesi ve kontrol edilmesi, atık üretiminin azaltılması ve gelecek nesillerin de doğal kaynak ihtiyacının karşılamasını amaçlamaktadır. Doğal kaynakların (madenler, yeraltı-yüzey suları, enerji kaynakları, vd.) sürdürülebilir kullanımı, atık yönetimi, jeolojik tehlikelerin değerlendirilmesi ve afetlere dirençli kentler oluşturulmasına rehberlik edecek jeolojik girdinin önceliği, yerbilimlerinin ve uygulamacılarının bilgi, deneyim ve önerilerinin önemini ortaya çıkarmaktır. Şüphesiz bu, Jeoloji bilgisini kullanmada mesleki etik (Jeoetik) değerlerin ne denli önemli olduğunu da belirleyici hale getirmektedir.

Kurultayımızın, “**Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı ve Jeoetik**” oturumunda, jeolojik kökenli afetlere dirençli yerleşim yerlerinin oluşturulmasında doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve bu konuda Geoetik ilkelerin önemi, olumsuzluğa yol açan mesleki uygulama ve kararların nedenleri ve çözüm önerilerinin ele alınarak tartışılması amaçlanmaktadır.

Geoethics is generally defined as “the study and reflection of values that support appropriate behavior and practices wherever humans interact with the Earth.” This definition includes research integrity, professional and environmental ethics in all its dimensions. It is also clear that the individual ethical behavior of geoscientists who engage in professional activities that directly affect life, especially natural disasters, has an important social dimension. It is also an issue that needs to be discussed whether geoscientists, who have sufficient knowledge and experience in every branch of geosciences, are sufficiently aware of their great responsibility in presenting this knowledge to the service of society. Just as geological science and its applications are important in creating disaster-resistant cities, it is also important for geoscientists in this field to be more conscious of their responsibilities towards society. As in every field of work, it is vital to apply Geoethical values in professional activities that lead to the creation of a healthy and safe living environment against disasters. Mining activities and the use of natural resources (metallic and non-metallic minerals, solid-liquid-gas energy resources, etc.) are of great industrial and environmental importance, as well as forming the basis of disaster resilient city construction. The usage of sustainable natural resource also aims to protect natural resources, design, operate and control mining projects in a way that causes minimal or no harm to the environment or the relevant people, reduces waste production and meets the natural resource needs of future generations. The priority of geological input that will guide the sustainable usage of natural resources (minerals, ground-surface waters, energy resources, etc.), waste management, geological hazards assessment and the creation of disaster-resistant cities is to reveal the importance of the knowledge, experience and suggestions of earth sciences and their practitioners. Undoubtedly, this determines how important professional ethical (Geoethical) values are in using geological knowledge.

In the “**Sustainable Usage of Natural Resources and Geoethics**” session of our congress, it is aimed to discuss the sustainable usage of natural resources in creating settlements resistant to geological disasters and the importance of Geoethical principles in this regard, the reasons for professional practices and decisions that lead to negativities and solution suggestions.